

Olv.: Szof 2,3.3,12-13 – 1Kor 1,26-31 – Mt 5,1-12a

A nyolc boldogság

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTBESZÉDE

KEDVES TESTVÉREK!

Nagyon kevéske idő telt el karácsonytól mostanáig. Ezen a héten elkezdődik a nagybőjt, amelynek az üzenete számunkra mindig *az életünk felülvizsgálásával kapcsolatos*.

Ez a mai vasárnap már előkészít bennünket a nagybőjtre. Amit ma hallottunk az evangéliumban, az Jézus tanításának központi gondolata. Egyáltalán a hegyi beszéd az Újszövetség központi üzenete és ez a hegyi beszéd a boldogságmondásokkal kezdődik. Jézust felől egyetlen igény fogalmazódik meg: “ *Változzatok meg!* “

*Nagy szemléletváltásra van szükség Jézus szerint,
ha boldogok akarunk lenni!*

Márpedig minden ember boldog akar lenni. Csak az nem mindegy, hogy miben látja ennek az elérését. Hol keresi az ember a boldogságát. Miben ismeri föl az ember, hogy boldog lehet. Nagy szemléletváltásra van szükség egyszerűen azért, mert mindig bajban van az ember. Azt mondják az orvosok, hogy minden az ember immunrendszerének függvénye. Ha az ember immunrendszere egészséges, erős, akkor sokkal kevésbé tudja leteríteni a betegség. Valószínű, hogy a szakemberek ezt másképpen fogalmaznák meg és talán még meg is kérdőjelezik. Egyben viszont biztos vagyok, meggyőződésem, hogy a nagy szemléletváltoztatásra azért van szükség, a váltásra azért van szükség, mert az emberiség immunrendszerével van baj.

Az emberiség immunrendszerének erejét, egészséges voltát *a szeretet jelenti*. Valójában Jézus a tanítását erre koncentrálja. Meg akar bennünket gyógyítani. Azt akarja, hogy egészséges gondolkodásúak legyünk. Egészséges viszonyaink, kapcsolataink legyenek. Alapvetően ez azt jelenti, hogy egymással tartozunk össze. Az egyház nem más, mint ennek a krisztusi gondolatnak a megvalósulása.

*Az egyház közösség és az egyház akkor közösség,
ha ez a szeretet hordozza.*

Azt lehet mondani, hogy az Isten szeretete hordozza az egyházat, de ez csak akkor lehetséges, ha mi mindannyian, akik a közösséghez tartozunk, ezzel tisztában vagyunk. Nyilvánvaló ez azt jelenti, hogy mi mindent megteszünk azért, hogy ehhez az Istenhez tartozunk, hogy eltanuljuk Jézus Krisztustól ezt a tematikát. Megtanuljuk, hogyan kell gondolkodni a saját életünkről és egymás életéről, hogy közösségbe, közösségre jussunk egymással.

Jézus meg akar bennünket gyógyítani és ezek a bizonyos boldogságmondások e felé akarnak bennünket vezetni. Másképpen így is mondhatnám, *Jézus bölcsességre akar bennünket*

elvezetni, az evangéliumi bölcsességre. Mit érünk az emberi bölcsességgel? Majdnem, hogy emberi értelemben nem is lehet bölcsességről beszélni. Hiszen ez a fogalom sajátosan isteni, Istenhez tartozó. A mi emberi világunkban majdnem, hogy bölcsességről nem is lehet beszélni, más szavakkal lehet ezt megjelölni. A bölcsesség egészen sajátosan Istenhez kötött.

Jézus az evangéliumi bölcsességre akar bennünket elvezetni.

Ezek a boldogságmondások ebből a szempontból nagyon fontosak. Hiszen mindenki boldog akar lenni. Lehet-e, lesz-e?

Már az Ószövetségben is előkerül ez a gondolat, csak egészen más értelemben.

Az Ószövetségben is boldognak mondják azokat, - amit nagyon szépen így fejez ki a Szentírás, hogy

valaki vétkezhetett volna, de nem vétkezett.

Vagy valaki a lehetőségeivel nem élt vissza.

Gazdag volt, de ezt nem használta ki valakivel szemben.

Nem valakinek a kárára lett gazdag.

Valaki pozícióban volt, de ezzel nem élt vissza.

Az ószövetségi Szentírás ezeket az embereket boldognak mondja, mert a lehetőségével Istenhez mérten is jól gazdálkodott.

Csak hogy ebben az ószövetségi boldogságban arról van szó, hogy valamiképpen a jutalom már bent van magában a cselekedetben. Mert

aki ilyen ember, arra fölnéznek,

az ilyen embernek hálásak.

Az ilyen embert jónak tartják.

Majdnem, hogy azt mondhatnám, hogy máris megkapják jutalmukat.

Az Újszövetség gondolkodása egészen más.

Jézus az Újszövetség értelmében azt akarja mindenkinek a lelkére kötni, hogy *ne emberektől várjuk a jutalmat.* “ *Ne tudja a jobb kezed, mit tesz a bal.* “

Jézus azt akarja, hogy mi a jutalmat Istentől várjuk!

Mert ha így van, akkor a mi emberi kapcsolatainkat nem fertőzi meg valamiképpen a hiúság, a beképzeltség. Nem emberi elvárások mozgatnak bennünket elsősorban, hanem Isten előtt akarunk megfelelni, Istennek akarunk megfelelni. Minőségi változás ez. Jézus itt a boldogságmondásokban az evangéliumi bölcsességre akar bennünket elvezetni. Láss be az ember, hogy e világi szövevényeinkből, e világi korlátaink, vagy e világi elvárásaink világából ha ki akarunk szabadulni, akkor be kell látnunk, hogy ezekből csak egy másfajta gondolkodás révén tudunk kiemelkedni. Abban a tudatban, hogy egyedül az Isten az, aki ezektől az e világi elvárásoktól, az e világi ígéretektől távol van. Neki nincs rá szüksége és ezért fordít bennünket Jézus Isten felé, hogy ezt ismerjük fel és rábizzuk magunkat.

Pontosan ezért ezek a boldogságmondások egy más távlatot nyitnak. Míg *az ószövetségi boldogságmondások*, - ahogy mondtam, - valamiképpen már -

“ *itt és most, azonnal,* “

a választ is jelentik az ember számára, akit ilyennek mondanak.

Az Újszövetségben talán így lehetne mondani: *“most és majd.”* Bizony azt gondolom, hogy igen sok ember éppen ezért idegenkedik a kereszténységtől és nagyon sok ember ezért tart bennünket fantasztának, naivnak. Utópisztikus elképzelésnek mondja az egészet, az egész rendszerünket, mert

mi most élünk és majd az Isten válaszol.

Számtalanszor e miatt kapott bírálatot a kereszténység, hogy az e világi problémákat, ezeknek a megoldását az ember átteszi az Isten világába. Vagyis elfedi azokat és komolyan nem is foglalkozik ezeknek a megoldásával. Úgyse tudja megoldani.

Testvérek!

Legyünk őszinték, ki tudja megoldani az e világi gondjainkat?

Valamit segíthetnek azok,

akik becsületesen gondolkodnak az életről.

Akik tisztán gondolkodnak önmagukról és a másik emberről.

Akik számára nem az egyén java az első, hanem közös érdekekről van szó, hiszen egymás nélkül nem boldogulhatunk, boldogok pedig biztos, hogy nem lehetünk.

Ez is egy érdekes és sajátos csúsztatás. Van aki meg se hallja, hogy mi a különbség a boldogulás meg a boldogság között. Igen sokan, amikor a boldogságra gondolnak, akkor boldogulni akarnak ebben a világban. Persze rendjén való keretek között. Soha sem a másik kárára, soha sem a másik ellenére.

Pontosan ezért, ha valamiképpen erre az evangéliumi bölcsességre akarunk jutni, akkor nagyon oda kell figyelni a boldogságmondások közül az elsőre:

“ Boldogok a lélekben szegények! “

Ezt mindenki sokféleképpen érti. Számtalanszor kérdezik tőlem is és általában ez izgatja az embereket: *“ Mi az, hogy boldogok a lelki szegények? Kik ezek? Mifélénk? “* Márpedig rendkívül fontos ennek a helyes megértése, mert a boldogságmondások nem csupán azt jelentik, hogy nyolc boldogságmondást felsorolnak, hanem itt egymásra épülő gondolatokról van szó. Most arra nincs idő, hogy ezt bemutassam, hogy mit jelent. Egyszer egy lelkigyakorlatot tartottam ezzel kapcsolatosan, hogy miért ezzel kezdődik a felsorolás, a lelki szegényekkel és ahogy folytatódik. Miért így? Egyébként nagyon érdekes, mindegyik boldogságmondásnál az a válasz, hogy *“ majd, majd az Istennél. “* Majd az Isten lesz a válasz. *Ő maga válaszol a szegényeknek. Ő maga válaszol a síróknak, a szomorkodóknak, a bajbajutottaknak, a betegeknek, az üldözötteknek. Ő maga vigasztalja meg őket!*

*Ő maga lesz a beteljesítőjük!
Benne van a válasz!*

Viszont az első boldogságmondásnál van valami e világi szempont is már és pontosan csak ezért fókuszálok erre, hogy végre ezt jól értsük. Talán el kellene ezt hagyni, hogy lelki szegények, mert ez a félrevezető. Rossz a fordítás. Eredetileg ez így hangzik:

“ *Boldogok, akik Isten előtt szegények!* “

Innen kell kiindulni: “akik Isten előtt szegények!” Ezzel kezdődik végeredményben a mi e világi szemléletünk kialakítása. Ezzel kezdődik, hogy ezt értsük és tudjuk mit jelent.

Miről van szó? Ilyeneket mondanak, hogy a pénz nem boldogít, csak megnyugtat. Persze megnyugtat. Fontos is, hogy az embernek legyen pénze, mert az élete kérdéseinek megoldásához szüksége van erre. Jó annak, akinek van elegendő pénze, hogy ezzel egy csomó kérdést meg tudjon oldani.

Nem arról van szó, hogy idealizáljuk a szegénységet. Szó sincs róla. A szegénység megaláz. Kötelessége mindenkinek, akit magunk fölé emelünk, - és valahol itt van az emberiség, vagy a társadalom immunrendszerének a kérdése, - hogy mit kezdünk ezzel, tudunk-e szeretni, mert a szegénység az legyőzendő. A szeretet egészen sajátos szerepet kap ebben, de most erre sincs idő, hogy tovább menjek.

Azt értsük meg, hogy nem a szegénységet idealizáljuk, bár Assisi Szent Ferenc akkor volt igazán boldog, - ő maga mondja, - amikor mindenét elhagyta. Nyilván ez egy szerzetesi eszmény.

Akkor mit jelent: “ Boldogok, akik Isten előtt szegények? “

Azt jelenti Testvérek, hogy az ember belátja, hogy semmit nem lehet biztosítani.

El ne higgyük, hogy különböző módon az ember bebiztosíthatja az életét.

El ne higgyük, hogy az ember különböző kapcsolatokkal rendezheti a helyét ebben a világban.

El ne higgyük, hogy mi egymással szövetkezve egy olyan helyzetet tudunk teremteni, amely minden problémát megold.

Egyébként ez az összes pártpolitikának a csúsztatása.

Boldogok, akik Isten előtt szegények, *ez azt jelenti, hogy az ember ezt belátja.* Csak ekkor oldhatja meg az élete kérdéseit: Miért született? Mi értelme van annak, hogy van társa? Vannak emberek, akikkel együtt gondolkodik. Vannak emberek, akikkel kénytelen, vagy örömteli a számára az együttélés.

Testvérek!

Egyszerűen arról van szó, a biblikusok azt mondják, hogy a válasz valamiképpen a biblia legelejére jutva adatik meg a számunkra. A paradicsomi állapotra utalnak a biblikusok, mikor azt mondják, hogy ott az embernek valójában semmije se volt, *de volt Istene és ezért volt gazdag.* Amire szüksége volt, az megadatott, de nem volt következésképpen szegény, mert volt Istene. Igazából azt mondják a Szentírás-magyarázók, hogy ez a válasz.

Ha most a mindennapokra vonatkoztatom,

*a názáreti Jézus azért az emberiség reménye,
mert teljes egészében az Atyára bízta magát.*

Semmi bizonytalanság nem volt Benne. Az Atya kezében tudta az életét. A mi életünk összes problémája valahol innen van, hogy bizonytalanok vagyunk. Magunkban is elbizonytalanodunk, történések vannak körülöttünk, családunkban, nagyobb körben. Nincs biztonságunk. Jézus ezért a remény, mert ő példát ad nekünk arra, hogy mit jelent, ha az

ember az Atya kezében van.

Jézus erős. Mi számtalanszor tapasztaljuk a gyengeségünket. Gyengék vagyunk. Bevalljuk azt, hogy nem tudjuk megoldani a kérdéseket. Egyszer csak azt mondjuk, hogy elég. Tragikus is lehet ez az elég, de az is lehet, hogy kivonulunk mindenhonnan. Mindenkiben csalódunk, akik ígértek valamilyen megoldást.

*Jézus erős, ezért a világ reménye,
mert őt az Isten Lelke vezeti, az Isten Lelkében erős.*

Ezért nem mindegy, hogy a Szent Szellem, az Isten Lelke tesz bennünket erőssé, vagy a korszellemnek vagyunk az áldozatai. A korszellemnek, amely mindig emberi érdekeket emleget, vagy a Szent Szellem, az Isten Lelke vezet, ami azt jelenti, hogy *az Isten akarata az első.*

Az az ember erős, aki az Isten akaratához igazítja az életét.

Ha a mi keresztnységünk ilyen lenne, akkor akkora erő lenne ez, hogy semmit se tudna velünk kezdeni a sátán. Jézus azért az emberiség reménye, mert Jézus mindent az Istenre bízott. Tudta azt, hogy Nála van a megoldás. Ezért, amikor teljesen kiszolgáltatott ebben a világban, amikor a halálán van, akkor azt mondja, hogy beteljesedett és rá bízta magát teljes egészében az Istenre. Ezért Ő a világ reménye,

*mert ezt tanítja nekünk, hogy minden ezen fordul,
rá tudjuk e teljesen bízni magunkat az Istenre!*

Testvérek!

Ez a szemléletváltás! Ha erre képesek vagyunk, akkor ez azt jelenti, hogy

akkor, amikor szeretünk,
amikor szeretjük Istent és szeretjük egymást,
amikor szolgáljuk Istent és szolgáljuk egymást,
akkor lehet olyan, hogy elszegényedünk,
lehet olyan, hogy megkérdőjelezzük az igazságunkat,
de gondoljunk arra, hogy ezek a pillanatok azok, amikor elérkezett a mi időnk.

*Ezek azok a pillanatok, amikor beteljesedik,
hogy a mi boldogságunk az Isten kezében van!*

Gondolkodjunk ezen el. Vagy meg tudjuk ezt mutatni a világban és ez által jézusi ajándékot tudunk adni, vagy az egész keresztnységünk egy önáltatás, avagy lelki szépségtapaszt.

Ne adjuk oda olcsón!

+ A M E N +